

Doporučená struktura studijní přípravy na výuku

Jméno studenta/studentů: Veronika Kaftanová

Téma vyučovací hodiny: Spodoba znělosti, párové souhlásky uvnitř a na konci slov

Jméno cvičného učitele:

Ročník: 2.

Předmět: Český jazyk

Délka vyučovací jednotky: 45 minut

Výukové cíle:

- žák vyjmenuje slova příbuzná k danému slovu
- žák vyjmenuje různé tvary daného slova
- žák popíše rozdíl mezi hláskou a písmenem
- žák vyhledá a označí slova, ve kterých se výslovnost liší od psané podoby
- žák napíše správnou párovou souhlásku uvnitř a na konci slov
- žák zdůvodní výběr párové souhlásky uvnitř a na konci slov
- žák roztřídí slova do skupin dle použité souhlásky
- žák rozpozná chyby v třídění slov do skupin dle použité souhlásky
- žák spolupracuje ve skupině
- žák odpovídá na učitelovy otázky

Pojmy:

hláska, písmeno, souhlásky, tvary slova, slovo příbuzné

Pomůcky:

tabule, stíratelné tabulky, fixy a hadříky, pracovní listy, karty slov s vynechanou souhláskou

Podrobný scénář výuky

1. Úvod, pozdrav, zápis do třídní knihy (1-2 min)

2. Všestranný jazykový rozbor - motivace, opakování, vyvození nového učiva (10 min)

Cestou do nedalekého panství pomohl Jiřík hořícím mravencům, hladovým ptáčkům i rybce.

- 1) Kdo ví z jaké pohádky je tato ukázka?
- 2) Napiš VJ nebo S podle toho, zda se jedná o větu jednoduchou nebo o souvětí.
Z kolika slov se skládá?
- 3) Napiš 2 jiné tvary slova cesta.
- 4) Napiš 2 příbuzná slova ke slovu rybka.
- 5) Najdi nejdelší slovo a napiš, kolik má slabik.
- 6) Vypiš všechna slova, která mají 3 slabiky a k nim z kolika se skládají písmen.
- 7) Mají tato slova i stejný počet hlásek?
(Kdo si patuje, jaký je rozdíl mezi písmenem a hláskou?)

Věta je napsaná na tabuli a žáci odpovídají na dané úkoly pomocí mazací tabulky.

POZN.: Pokud je třeba, zopakujeme si slova s řáky pojmy slovo příbuzné a jiný tvar slova.

- Slova příbuzná - mají společný koren (určitou část) a tematick polu souvisí
př. letadlo, letiště, letec, letět, let, letectví
- Tvary slova - stále se jedná o dan o slovo, liší se tvarem, podle toho k ho použijeme ve větě; př. Vidím letadlo. Nástup do letadla byl zahájen. Vyprávěl vrukovi o letadle.

Vyvození tématu hodiny (5 min)

Pozorně si ještě jednou přečti větu na tabuli a pokus se najít slovo, ve kterém s smeno vyslovuje pomocí jiné hlásky, než je běžné.

RYBCE slova příbuzná: ryba, rybář, rybník
jiné tvary: rybka, rybkou, rybek (Můžeme si pomoci slovem HODNĚ.)

Znáte ještě nějaké jiné slovo, ve kterém píšeme něco jiného, než co slyšíme?

Pokud na nějaké příklady žáci přijdou, tak si je med společně odůvodníme.

Pokud ne, začnou vyplňovat první cvičení na PL.

3. Hlavní část

Úkol č. 1 na pracovním listu (3 min + 7 min (kontrola))

- motivace - Jiřík hledá správnou cestu do království.
- Každý žák má svůj vlastní pracovní list a pracuje na úkolu č. 1. Hledá taková slova, ve kterých něco jiného slyšíme a něco jiného píšeme. Kdo je první hotový, tak tato slova zap ezadu na tabuli. Následuje společná kontrola a odůvodnění všech slov.

SLOVO	JINÝ TVAR SLOVA	SLOVO PŘÍBUZNÉ
loď		
babka		
knížka		
obraz		
břeh		
lávka		
hrad		

Třídíme, kontrolujeme, "škodíme", opravujeme a zase kontrolujeme (10 min)

- Motivace - Třídíme kapičky živé a mrtvé vody, aby se Zlatovlásce nepomíchaly.
- Přemístíme se na koberec. Žáci se rozdělí do sedmi skupin (= 7 párů souhlásek). Každá skupina obdrží obálku se dvěma souhláskami a 10 slovy, ve kterých je vynechané jedno písmeno. Jejich úkolem je karty se slovy přiřadit ke správné párové souhlásce.

- Když mají skupiny roztříděna všechna slova, pak se o jedno místo posunou a kontrolují, zda to předchozí skupina roztřídila správně. Pokud najdou chybu, oznámí to učiteli a celá třída pak provede odůvodnění nahlas.
- Po kontrole vytvoří žáci v třídění 1-2 záměrné chyby. Opět následuje výměna skupin. Žáci hledají chybu, opraví ji. Přesunou se a kontrolují, zda předchozí skupina opravila všechny chyby.

V tuto chvíli prošli žáci 4 stanovišti (setkali se se 4 páry souhlásek). Pokud máme dostatek času a pozornost žáků neupadá, můžeme přidat ještě jednu pasáž, kterou tvoříme záměrně chyby, opravujeme a kontrolujeme. Pokud by nám to čas dovolil, pak by žáci prošli celkem 6 stanovišti. Cílem této aktivity není projít všemi stanovišti, ale procvičit si algoritmus zdůvodňování, která z párových souhlásek do daného slova patří.

Lovci perel (5 min)

- motivace - Prvním úkolem Jiříka bylo posbírat perly na louce. Pomohli mu přítomní mravenečci a my si teď na ně zahrajeme.
- Před aktivitou je třeba rozmístit na chodbě/koberci kartičky se slovy z předchozí aktivity. Každý žák si připraví svůj pracovní list a pero. Úkolem dětí je chodit na chodbu/koberec, ulovit jednu z perel (=karty). S touto perlou jde žák zpět do lavice, kde do PL nejprve zapíše slovo příbuzné nebo jiný tvar slova, tím si zdůvodní, jaké písmeno ve slově chybí, celé slovo zapíše a na závěr jej použije ve větě. Perlu odnese zpět na koberec a uloví si jinou. Každý žák by měl zvládnout alespoň dvě perly. PL zkontroluje učitel po hodině.

4. Závěrečná část (3 min)

Zopakujeme se žáky, co se dnes naučili a jak probíhala hodina.

- nové učivo - existují slova, ve kterých píšeme něco jiného, než co slyším
- jaké aktivity zažili - rozbor věty, hledání slov v tabulce, třídění slov, lovci perel

Hodnocení žáků - žáci napíší své hodnocení na tabulku

- Jaká aktivita se ti nejvíc dařila?
- Co se ti dnes moc nedařilo? V čem musíš trochu přidat?
- Co se ti dnes nejvíc líbilo?

Klíčové kompetence

Kompetence k učení - žák zdůvodní a napíše správnou souhlásku uvnitř i na konci slov

Kompetence k řešení problémů - žák roztřídí slova na dvě skupiny dle vynechaného písmena; opravuje chyby, které záměrně vytvořila předchozí skupina

Kompetence komunikativní - žák vyjádří a obhájí svůj názor, dovede uvést příklady slov příbuzných a jiných tvarů daného slova, posuzuje správnost třídění předchozí skupiny

Kompetence sociální a personální - žák se podílí na výsledku skupinové práce

Mezipředmětové/mezisložkové vztahy

Literární výchova - prvky pohádky O Zlatovlásce

Matematika - počítání během všestranného jazykového rozboru

(Sebe)reflexe

Přílohy

B	P
hři_	čá_
kolé_ka	ši_ka
pohy_	mrakodra_
ža_ka	ma_ka
klu_ko	stře_
D	T
cho_ba	kvě_
zahrá_ka	kabá_
prou_	výle_
bu_ka	bo_ka
zápa_	ma_ka

CH	H
koži_	sní_
vzdu_	příbě_
oře_	pstru_
stra_	ro_
smí_	tvaro_
S	Z
hlá_ka	otá_ka
prale_	paře_
no_	prova_
kaktu_	vů_
dopi_	mrá_

Ď	Ť
lo_ka	labu_
ze_	chu_
odpově_	rtu_
projíž_ka	sí_
mě_	havě_
V	F
mrke_	Rudo_
bábo_ka	Žo_ka
le_	gra_
kladí_ko	gol_
zpě_	fotogra_

Ž	Š
tu_ka	hru_ka
pono_ky	pu_ka
soutě_	prá_ky
kalu_	my_
vě_	ta_ka

PÁROVÉ SOUHLÁSKY

1. Ukaž Jiříkovi cestu do království tím, že zakroužkuješ písmena, jejichž hláska je jiná, než jakou ve slovech slyšíme.

	JEZERO	VOJSKO	PRSTEN
LOĎ	ZVÍŘATA	ŠÁTEK	RYBÁŘ
BABKA KOŘENÁŘKA	BŘEH	LÁVKA	HRAD
KNÍŽKA	OBRAZ	TRÁVA	

2. Pomoz Jiříkovi posbírat ztracené perly.

(Ulov perlu, zapiš jiný tvar daného slova nebo slovo příbuzné, jeho pomocí urči správnou souhlásku a slovo zapiš . Nakonec ho použij ve větě.)

1. _____ slupka _____ _____ slupek, slupovat _____

Na zemi ležela banánová slupka. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____